

Rozhovor s osobnosťou mesiaca

MUDr. Tatianou Kupcovou

MUDr. Tatiana Kupcová sa narodila v Lukovištiach. Vyštudovala Lekársku fakultu UK v Bratislave. Po úspešnom ukončení štúdia nastúpila na interné oddelenie NsP v Lučenci. Získala atestáciu z vnútorného lekárstva I. st. aj atestáciu z porúch látkovej premeny a výživy a neskôr atestáciu z vnútorného lekárstva II. st. Najprv pracovala v diabetologickej ambulancii v NsP Lučenec a od roku 2005 pracuje v súkromnej diabetologickej ambulancii v rámci svojej spoločnosti TP-DIAMED s. r. o.

Položila základný kameň starostlivosti o diabetikov v okrese Lučenec už v roku 1979 a podieľala sa aj na rozvoji starostlivosti o diabetikov v rámci Slovenska. Bola členkou výboru Slovenskej diabetologickej spoločnosti, zakladajúcou členkou a predsedníčkou Sekcie praktických diabetológov SDS. Pracovala tiež ako učiteľka odborných predmetov na Strednej zdravotníckej škole v Lučenci. Bola aktívnou prednášajúcou na celoslovenských odborných podujatiach v rámci SDS a SLS. V roku 2008 ju Ministerstvo zdravotníctva SR menovalo do funkcie podpredsedu odbornej skupiny Katalogizačnej komisie pre zdravotné výkony

v špecializačnom odbore diabetológia a poruchy látkovej premeny a výživy, kde veľmi aktívne pracovala, pretože jej veľmi záležalo na lepšom ohodnotení práce diabetológov. Podieľala sa vytvorení nových výkonov za odbor poruchy látkovej premeny a výživy v pripravovanom novom katalógu výkonov, ktoré sa, bohužiaľ, až teraz postupne zavádzajú do praxe.

Prezradili by ste našim čitateľom/poslucháčom, čo vás priviedlo k medicíne a špeciálne k diabetológii?

Pochádzam z učiteľskej rodiny. Obidvaja moji rodičia boli učelia, a tak sa automaticky predpokladalo, že aj ja budem učiteľka. Keď nad tým rozmýšľam a spätne to vyhodnocujem, najväčší vplyv na moje rozhodnutie stať sa lekárkou mal náš rodinný lekár – priateľ našej rodiny, ktorého som si nesmierne vážila pre jeho ľudskosť a výnimočný prístup k pacientom. A tak som si podala prihlášku na Lekársku fakultu UK v Bratislave, ktorú som pred rokmi úspešne absolvovala. Vtedy som ešte netušila, že som sa rozhodla správne a moje povolanie mi bude aj koníčkom. Po rokoch – už ako lekárka – som splnila aj sen mojím rodičom. Dlhé roky som popri zamestnaní učila na strednej zdravotníckej škole ako učiteľka odborných predmetov. A ako som sa dostala k diabetológii? Bola to viac-menej náhoda. Už počas štúdií som inklinovala ku kardiológii, netušiac, že sa vydám za kardiológa. Manžel pracoval ako kardiológ v Lučenci a dvaja kardiológovia – manželia na jednom oddelení, to bolo nepredstaviteľné. Pri výbere mojej špecializácie pomohla náhoda. Kolega internista, ktorý sa venoval aj diabetológii, odišiel do dôchodku a bolo rozhodnuté.

Čo je podľa vás najdôležitejšie v prístupe k pacientovi, ktorému bol práve diagnostikovaný diabetes, aby ste si získali jeho dôveru a motivovali ho k spolupráci?

Diabetes mellitus patrí medzi ochorenia, kde je nevyhnutná aktívna spolupráca pacienta. Pri prvom kontakte s pacientom, ktorému bol diagnostikovaný diabetes mellitus, preto považujem za najdôležitejší dostatok času lekára a sestry na prvé vyšetrenie pacienta,

vytvorenie atmosféry dôvery a istoty, poskytnutie základných informácií o ochorení. Samozrejme je poskytnutie informácií o súčasných možnostiach liečby – kde sa teraz nachádzame a čo by sme dobre nastavenou liečbou chceli dosiahnuť. Pri edukácii diabetika je potrebné, aby pochopil podstatu svojho ochorenia, prijal chorobu a naučil sa s ňou žiť. Aktívna spolupráca s pacientom je od začiatku veľmi dôležitá. Len dobre informovaný pacient vie oveľa viac pochopiť naše liečebné opatrenia a aktívne sa podieľať na svojej liečbe.

3

Diabetológia zaznamenala za posledných desať rokov obrovský rozvoj. Ako by ste charakterizovali vaše možnosti dnes v porovnaní so situáciou pred 10 – 15 rokmi?

Teší ma, že môžem počas svojej dlhej profesionálnej kariéry zažívať obrovský rozvoj diabetológie. Je to jeden z najprogressívnejších medicínskych odborov, ktorý sa neustále

vyvíja či už na poli liekov a liečebných postupov alebo na poli technológií. Sme svedkami neustáleho vylepšovania a zároveň zjednodušovania liečby. Za posledných 10 rokov sa liečba výrazne zmenila. Dávno sú za nami časy glukocentrickej liečby, ktorá bola zameraná len na úpravu glykémie. Dnes máme k dispozícii paletu diabetologických liekov s viacerými pre pacienta veľmi prospešnými efektami. Väčšina diabetikov 2. typu je v pásme vysokého alebo veľmi vysokého kardiovaskulárneho (KV) rizika, aj keď ešte nemajú manifestné KV ochorenie (KVO). V súčasnosti je hlavným cieľom komplexnej liečby pacientov s diabetes mellitus 2. typu znížiť ich celkové KV riziko.

V posledných rokoch ma fascinujú nové technológie, ktoré máme k dispozícii, hlavne dostupnosť technológií na kontinuálne monitorovanie glykémii CMG u pacientov s DM 1. typu, komunikáciu s pacientmi cez elektronické médiá – emaily, apky v mobiloch. Tie veľmi aktivizujú pacientov na vlastnej liečbe. Zlepšila sa kompenzácia u pumpových aj nepumpových pacientov, čo pokladám za veľký benefit nových technológií.

4

Diabetes mellitus je chronické celoživotné ochorenie. S vašimi pacientmi sa stretávate dlhé roky, ste svedkami ich životných príbehov. Ktorý pacient bol pre vás najväčšou výzvou?

V diabetológii pracujem už vyše 40 rokov, a preto je pre mňa ťažké vybrať jedného pacienta. Hlboký dojem na mňa urobila rodina pacientky, v ktorej sa starám už o tretiu generáciu diabetičiek a na histórii tejto rodiny si uvedomujem, aké pokroky nastali v liečbe DM. Ako čerstvo atestovaný diabetológ som sa stretla s najstaršou členkou rodiny, ktorá mala DM 2 typu, bola liečená PAD a až po rokoch bola u nej nutná liečba jednou dávkou dlho pôsobiaceho inzulínu. Jej dcére bol diagnostikovaný DM 1. typu tesne po pôrode jej jedinej dcéry. Pacientka už bola liečená intenzifikovaným inzulínovým režimom – dodnes je mojou pacientkou a napriek svojmu veku zvláda kontinuálny monitoring glykémii pomocou senzorov FGM. Je dcéra dostala DM 1. typu v troch rokoch. Ako dospelá sa aj ona dostala do starostlivosti našej ambulancie a je už roky liečená inzulínovou pumpou s CGM. Na inzulínovej pumpe sme zvládli aj jej tehotenstvo – narodilo sa zdravé dievčatko,

ktoré má dnes 9 rokov. Matka aj dcéra sú veľmi spolupracujúce diabetičky, ktoré si veľmi vážia vymoženosti súčasných liečebných postupov v diabetológii.

Denne sa stretávate s pacientmi, ktorí začali myslieť na svoje zdravie príliš neskoro. Dovoľte nám preto osobnú otázku, ako si vy udržiavate kondíciu a čo robíte pre svoje zdravie?

V študentských časoch som roky súťažne hrala volejbal a lyžovala som. S pribúdajúcim rokmi sa mojím koníčkom stalo plávanie a nordic walking. Oba tieto športy mi pomáhajú udržať dobrú kondíciu. Z mojej profesie lekára diabetológa vyplýva aj veľmi pozitívny vzťah k zdravému stravovaniu. Rada skúšam hlavne nové zeleninové recepty, ktorými motivujem aj mojich pacientov.

Prezradte nám na záver niečo zo svojej životnej filozofie. Čo vás naplňa šťastím, ako relaxujete a kde dobíjate baterky?

5

Moji rodičia ma vychovali k úcte, láske, pokore, porozumeniu, empatii a cieľavedomosti. Je to niť, ktorá sa tiahne celým mojím životom. Povolanie, ktoré mám, je zároveň mojím celoživotným poslaním. V takomto duchu som sa snažila vychovať svoje deti, z ktorých mám veľkú radosť.

A ako si dobíjam baterky? Mojou veľkou záľubou je aktívny oddych, cestovanie a spoznávanie nových krajín s najlepšou parťáčkou – mojou dcérou. Všetko to však prerušil COVID-19. Stále sa teším na teplé dni, keď je pre mňa najlepším relaxom rodinná pohoda v našej záhrade pri bazéne a posedenie pri grile.

Ďakujeme vám za rozhovor

Odborná redakcia DIA News